

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 31.05.1966, sp. zn. 5 Cz 44/66, ECLI:CZ:NS:1966:5.CZ.44.1966.1

Číslo: 4/1967

Právní věta: Pro závěr, zda jsou dány podmínky pro upuštění od řízení o smíření manželů, je nutné, aby soud náležitě zjistil, zda existují překážky, které znemožňují nebo nepřiměřeně ztěžují provedení řízení o smíření manželů.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 31.05.1966

Spisová značka: 5 Cz 44/66

Číslo rozhodnutí: 4

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Řízení před soudem

Předpisy: 99/1963 Sb. § 6

§ 29

§ 71

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Obvodní soud pro Prahu 1 upustil usnesením ze dne 16. 9. 1965 ve smyslu ustanovení § 71 odst. 2 o. s. ř. od řízení o smíření manželů. Dalším usnesením ustanovil týž soud odpůrkyni opatrovníka. Toto rozhodnutí blíže neodůvodnil; jen z jeho vztahu k předcházejícímu rozhodnutí se podává, že ustanovení opatrovníka bylo patrně opatřením ve smyslu ustanovení § 29 odst. 2 o. s. ř. (ustanovení opatrovníka účastníku řízení, jehož pobyt není znám).

Nejvyšší soud rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona podané předsedou Nejvyššího soudu, že těmito usneseními obvodního soudu pro Prahu 1 byl porušen zákon a tato usnesení zrušil.

Z odůvodnění:

Podle ustanovení § 70 odst. 1 o. s. ř. musí být před řízením o rozvod provedeno řízení o smíření manželů. Od řízení o smíření manželů, které je procesní podmínkou řízení o rozvod manželství, může soud upustit toliko výjimečně, a to tehdy, je-li zřejmé, že je nelze provést, popř. že je lze provést jen s nepřiměřenými obtížemi (§ 71 odst. 2 o. s. ř.).

Již z výjimečné povahy upuštění od řízení o smíření manželů plyne povinnost soudu, aby před rozhodnutím o upuštění od řízení o smíření manželů prověřil spolehlivým způsobem, zda jsou v

projednávané věci dány zákonem předpokládané důvody tohoto opatření, jinými slovy, aby náležitě zjistil, zda existují překážky, které znemožňují nebo nepřiměřeně ztěžují provedení řízení o smíření manželů. Jen takový postup soudu je ostatně v souladu s ustanovením § 6 o. s. ř., který ukládá soudu zjištění skutečného stavu věci v zájmu rychlé a účinné ochrany práv účastníků.

Obvodní soud pro Prahu 1 potřebná zjištění neučinil a spokojil se zřejmě jen s neprověřeným tvrzením navrhovatele, obsaženým v písemném návrhu na upuštění od řízení o smíření manželů, o tom, že odpůrkyně je na dlouhodobém pracovním zájezdu v cizině (NDR), a že její adresa není navrhovateli známa. Podobné tvrzení navrhovatele ještě není samo o sobě - zejména bez nezbytného prověření, zda je vůbec ve shodě se skutečností - důkazem o existenci překážky, která by znemožňovala nebo nepřiměřeně ztěžovala provedení řízení o smíření manželů; to tím spíše, že z tohoto tvrzení není patrna předpokládaná doba návratu odpůrkyně do ČSSR.

Ustanovení opatrovníka odpůrkyni nebylo na místě i vzhledem k povaze řízení o smíření manželů, která vyžaduje účast obou manželů; není-li účast obou manželů při provádění řízení o smíření manželů možná, potom jde zpravidla o případy § 71 odst. 2 o. s. ř. (upuštění od řízení o smíření manželů).

Obvodní soud pro Prahu 1, který rozhodoval o upuštění od řízení o smíření manželů a o ustanovení opatrovníka odpůrkyni bez náležitého objasnění rozhodných okolností, porušil zákon v ustanoveních § 6, 29 odst. 2, § 71 odst. 2 o. s. ř.